IX kadencja

# KANCELARIA SEJMU
## Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Obrony Narodowej

**PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA**

■ **Podkomisji stałej do spraw budżetu i finansów Sił Zbrojnych RP (nr 2)**

z dnia 14 października 2020 r.

## Pełny zapis przebiegu posiedzenia

## Komisji Obrony Narodowej

## – podkomisji stałej do spraw budżetu i finansów Sił Zbrojnych RP (nr 2)

14 października 2020 r.

Podkomisja stała do spraw budżetu i finansów Sił Zbrojnych RP, obradująca pod przewodnictwem **posła Leszka Dobrzyńskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, rozpatrzyła:

**– rządowy projekt ustawy budżetowej na rok 2021 (druk nr 640) w zakresie:**
**1) części budżetowej 29 – Obrona narodowa:**
**a) dochodów i wydatków z zał. nr 1 i 2,**
**b) wynagrodzeń w państwowych jednostkach budżetowych z zał. nr 6,**
**c) dotacji podmiotowych i celowych z zał. nr 8;**
**2) części budżetowej 85 – Budżety wojewodów ogółem, w zakresie działu 752 – Obrona narodowa:**
**a) wydatków z zał. nr 2,**
**b) dotacji celowych z zał. nr 8;**
**3) zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami w części 85 – budżety wojewodów z zał. nr 7;**
**4) dotacji podmiotowych z zał. nr 9;**
**5) planu finansowego agencji wykonawczej z zał. nr 11 – Agencji Mienia Wojskowego;**
**6) planu finansowego instytucji gospodarki budżetowej z zał. nr 12 – Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego;**
**7) planu finansowego państwowego funduszu celowego z zał. nr 13 – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Skurkiewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Agnieszka Kida** zastępca dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Budżetowych w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Sławomir Filipczak** dyrektor Departamentu Finansowego Agencji Mienia Wojskowego oraz **Emilia Kunikowska** asystentka przewodniczącego Komisji Obrony Narodowej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Strzępek, Jacek Zientarski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Szanowni państwo, jest godz. 12:03, więc pora zaczynać. Otwieram drugie posiedzenie Podkomisji stałej do spraw budżetu i finansów sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Witam zaproszonych gości. Witam pana ministra Wojciecha Skurkiewicza. Witam dyrektora Departamentu Budżetowego w Ministerstwie Obrony Narodowej pana Pawła

Bartczaka. Dzień dobry. Witam pana pułkownika Waldemara Bogusławskiego zastępcę szefa Inspektoratu Uzbrojenia. Dzień dobry. Witam pana Sławomira Filipczaka dyrektora Departamentu Finansowego Agencji Mienia Wojskowego. Dzień dobry. Witam pana pułkownika Arkadiusza Polaka zastępcę dyrektora Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego. Dzień dobry. Witam pana pułkownika Krzysztofa Muchę naczelnika Wydziału Planowania i Prognozowania Finansowego w Ministerstwie Obrony Narodowej. Witam pana pułkownika Dariusza Owczarka szefa Oddziału Planowania Finansowego Zarządu Planowania Rzeczowego P-8. Witam pięknie. Witam również szefa Oddziału Wsparcia, Analiz i Sprawozdawczości w Inspektoracie Uzbrojenia pana pułkownika Mariusza Rapacza. W sieci online powinny być z nami pani Monika Kida zastępca dyrektora w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów i pani Monika Rokita-Górniewicz naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej.

Szanowni państwo, posiedzenie naszej podkomisji zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. W związku z tym trybem procedowania nie ma możliwości rozszerzenia czy modyfikowania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia.

Informuję, że posłowie – członkowie podkomisji, obecni na sali obrad głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej, którą należy przyłożyć z lewej strony mikrofonu. Wówczas nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej i nie używają tabletów. Ci, którzy uczestniczą w posiedzeniu zdalnie, głosują na tabletach.

Szanowni państwo, w tej chwili przystąpimy do stwierdzenia kworum. Proszę państwa posłów o naciśnięcie jakiegokolwiek przycisku w celu potwierdzenia obecności na sali posiedzeń. Szanowni państwo, dziękuję. Zamykam głosowanie.

Głosowało 8 posłów. Mamy kworum. Możemy otworzyć posiedzenie.

Szanowni państwo, tematem posiedzenia jest rozpatrzenie rządowego projektu ustawy budżetowej na 2021 r. – druk nr 640 – w zakresie działania Komisji oraz przygotowanie opinii projektu opinii Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w tym zakresie.

Informuję, że zgłoszenia do zabrania głosu w dyskusji w trakcie posiedzenia przez posłów i udziału w wideokonferencji należy wysyłać pod adres email kobn@sejm.gov.pl. Przypominam również, że posłowie mają też możliwość podglądania posiedzenia podkomisji na żywo, zarówno w aplikacji do głosowania, jak i poprzez stronę www.sejm.gov.pl. Udział w wideokonferencji dotyczy jedynie chęci zabrania głosu w dyskusji i tylko w tym celu powinien być wykorzystywany. W celu uczestnictwa w dyskusji należy zalogować się w aplikacji POLYCOM. Dane dostępowe otrzymali państwo SMS-ami.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Tylko pozwolę sobie jeszcze na uwagę do pana posła Brauna. Dobrze pan wie, że jest zarządzenie pani marszałek Sejmu. Powinniśmy być w maseczkach. Rozumiem, że wedle pana, pana to nie dotyczy. Przyjmuję to do wiadomości. Oczywiście, informację o pana zachowaniu przekażemy pani marszałek Sejmu. Szanowni państwo, w takim razie poproszę pana…

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Panie przewodniczący, ad vocem. W tej sprawie.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Ale, wie pan, co? Nie ma czegoś takiego, jak ad vocem w tej sprawie.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

To proszę o udzielenie głosu w kwestii formalnej.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Proszę bardzo. Udzielam panu głosu.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

W kwestii formalnej, panie przewodniczący. Proszę sobie darować tego typu uwagi. Nie leży to w pańskich kompetencjach. To nie należy do pana obowiązków. A jako poseł i obywatel naprawdę powinien pan się dobrze zastanowić, czy…

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Ale będzie pan formułować wniosek formalny?

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

…chce pan, panie przewodniczący brać na siebie odpowiedzialność za przestępczą działalność rządu i innych przedstawicieli władz najwyższych Rzeczypospolitej Polskiej.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Czy formułuje pan wniosek formalny?

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Formalnie zgłaszam wniosek, żeby pan nie posuwał się w swoich wypowiedziach do nękania, które być może trąci nawet o groźby karalne.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Szanowny panie pośle, czy to wszystko?

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Tak. To wszystko. Dziękuję bardzo. Zgłaszam się do głosu w dyskusji.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Oczywiście, nie traktuję tego jako wniosku formalnego. W takim razie poproszę pana ministra o przedstawienie problemu, o przedstawienie głównych założeń budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej na 2021 r.

**Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Wojciech Skurkiewicz:**

Nie będę wchodził w polemikę z panem Braunem. Powtórzę tylko to, co wczoraj powiedziałem na spotkaniu z udziałem premiera. Życzę panu – i niech się pan modli – żeby pana koronawirus nie dotknął. Jestem osobą, która przez ostatnie 17 dni zmagała się z koronawirusem. I niech się pan naprawdę mocno modli.

Szanowni państwo, chciałbym przedstawić …

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Cieszę się, że widzę pana w dobrym zdrowiu. Mam nadzieję, że zobaczę pana przed sądem.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Ja też mam nadzieję, że kiedyś pana rozliczy opinia publiczna, społeczeństwo, a może i inne organy.

Szanowni państwo, chciałabym przedstawić kilka kwestii dotyczących budżetu resortu obrony narodowej na 2021 r. Budżet resortu obrony narodowej został opracowany zgodnie z ustawową zasadą kształtowania wydatków obronnych na poziomie 2,5% PKB, przewidzianego wykonania Produktu Krajowego Brutto w 2021 r. Jego przeznaczenie, to w głównej mierze finansowanie szkolenia wojsk, modernizacji technicznej, wyposażenia sił zbrojnych Rzeczypospolitej oraz realizacja zobowiązań sojuszniczych Polski. Wydatki obronne w 2021 r. będą stanowić – to jest zapis budżetowy – 51 833 700 tys zł i będą wyższe o 1 836 800 tys zł, czyli o 3,7% od wydatków planowanych na 2020 r. Budżet obronny pozwoli na poprawę kluczowych zdolności operacyjnych sił zbrojnych.

Zadania rzeczowe planowane przez resort obrony narodowej na 2021 r. zostały ukierunkowane na realizację priorytetowych celów takich, jak wzmocnienie zdolności operacyjnej jednostek operacyjnych dyslokowanych na wschodzie kraju, modernizacja techniczna, wzrost liczebności sił zbrojnych Rzeczypospolitej, tworzenie warunków do zapewnienia obecności wojsk sojuszniczych w Polsce, formowanie struktur oraz budowa zdolności operacyjnych Wojsk Obrony Terytorialnej, formowanie struktur i budowa zdolności operacyjnych Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, realizacja procesu

szkolenia sił zbrojnych, w tym w szczególności w ramach krajowych i międzynarodowych ćwiczeń i treningów.

Priorytetowe znaczenie dla finansowania będzie miało również wzmocnienie pozycji Polski jako partnera międzynarodowej współpracy wojskowej w ramach Sojuszu Północnoatlantyckiego, Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych, tworzenie warunków do przyjęcia w Polsce zwiększonej obecności wojsk amerykańskich, a także sił sojuszniczych, przygotowanie infrastruktury na potrzeby przyjęcia i rozlokowania sojuszniczych sił wzmocnienia, realizacja polskich priorytetów na forum Unii Europejskiej, w tym głównych interesów gospodarczo-obronnych, prowadzenie międzynarodowej współpracy wojskowej dwustronnej i wielostronnej, w tym wzmacnianie partnerstwa ze Stanami Zjednoczonymi, rozwój współpracy z państwami regionu, udział w misjach i operacjach Sojuszu Północnoatlantyckiego, Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz koalicyjnych, zgodnie z priorytetami polskiej polityki zagranicznej, wzmocnienie postaw proobronnych w społeczeństwie oraz zakresu wsparcia podsystemu militarnego ze strony organizacji społecznych.

Szanowni państwo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, reasumując, wydatki obronne zaplanowane w kwocie 51 833 000 tys. zł zabezpieczą realizację głównych celów i priorytetowych zadań stojących przed siłami zbrojnymi i umożliwią ich rozwój, poprawę jakości szkolenia, odtworzenie sprawności sprzętu i uzbrojenia, a także systematyczną poprawę wartości użytkowej infrastruktury wojskowej, m.in. na potrzeby rozlokowania sojuszniczych sił wzmocnienia naszego kraju oraz wschodniej flanki Sojuszu Północnoatlantyckiego. Z osobami, które towarzyszą mi w dzisiejszym posiedzeniu podkomisji, jesteśmy do państwa dyspozycji. Członkowie podkomisji otrzymali materiał charakteryzujący i opisujący 29 część budżetu. Dostali to państwo w formie elektronicznej. Jeśli są jakiekolwiek pytania i wątpliwości, jesteśmy do państwa dyspozycji, żeby udzielić odpowiedzi na kwestie szczegółowe. Dziękuję bardzo.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Pozwolę sobie udzielić głosu jako pierwszemu. Mam 2 pytania. Każde innej wagi, chociaż każde ważne w swoim zakresie. Znalazłem tutaj taką informację, że na zakup sprzętu wojskowego w ramach wydatków bieżących, w tym m.in. na zakup karabinków MSBS i hełmów kompozytowych typu FAST, filtracyjnych masek przeciwgazowych MP-6, filtracyjnej odzieży ochronnej oraz narzutek ochronnych przeznaczymy 148 425 tys. zł. To mnie zainteresowało, bo rozumiem, że ten kontrakt był zawarty bodajże w czerwcu br. Tak wynika z informacji, które do nas docierały. Ile mniej więcej hełmów kompozytowych ma trafić do polskiej armii w przyszłym roku? Czy taka informacja jest w tej chwili osiągalna? Jakie są założenia?

Druga sprawa jest z o wiele wyższej półki. Chodzi mianowicie o finansowanie pobytu wojsk amerykańskich w ramach tych przesunięć, których byliśmy świadkami czy też decyzji, których świadkami byliśmy ostatnio. Jakie mniej więcej są planowane kwoty? Jakie są to mniej więcej planowane wydatki?

Zróbmy tak, że teraz poproszę o odpowiedź na te pytania, a potem oddam głos panu posłowi Braunowi.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o kwestie dotyczące zwiększonej obecności wojsk amerykańskich, to przypomnę, że jeszcze jesteśmy w procedurze ratyfikacji umowy wojskowej pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi. Przypomnę, że ustawę związaną z ratyfikacją przyjął Senat. Ona czeka dziś na podpis pana prezydenta. Jak rozumiem, będzie również ratyfikowana przez Stany Zjednoczone. Dziś jest jeszcze za wcześnie, żeby wprost operować konkretnymi kwotami. Wstępnie zakładamy – i to było też podkreślane podczas posiedzenia Komisji – że szacunkowy koszt zwiększonej obecności wojsk, związany ze środkami finansowymi ponoszonymi przez stronę polską, jest szacowany na ok. 500 000 tys. zł. Wszystko będzie podlegało negocjacjom i rozmowom. Po pierwsze, liczba wojsk, które będą sukcesywnie przybywać, rotować, po drugie, również udziału dotyczącego np. kwestii paliwa. Wiemy, że w umowie zapisany jest poziom finansowania do 75%. To są kwestie, które będą jeszcze pod-

legały negocjacji. W chwili obecnej – o czym mówił minister Błaszczak – ten koszt jest szacowany na ok. 500 000 tys. zł. To jest ta kwota, wokół której się poruszamy.

Jeżeli chodzi o karabinki MSBS i zamówienia, i o hełmy kompozytowe, to myślę, że odpowie pułkownik Bogusławski z Inspektoratu Uzbrojenia.

**Zastępca szefa Inspektoratu Uzbrojenia ds. Techniki Lotniczej i Morskiej płk Waldemar Bogusławski:**

Szukamy. Odpowiemy za chwilę.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Za chwileczkę udzielimy odpowiedzi. Z tego, co sobie przypominam, jeżeli chodzi o hełmy kompozytowe w tym roku była podpisywana umowa bodajże na 50 tys. sztuk. Oczywiście, to nie jest tak, że one będą dostarczone w ciągu kilku miesięcy, czy w ciągu jednego roku.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Jasne.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

To jest harmonogram. Mam nadzieję, że pan pułkownik za chwileczkę przedstawi harmonogram dostaw wynikający z podpisanej umowy. Jest również umowa podpisana z fabryką broni w Radomiu na dostawę karabinków MSBS „Grot" na potrzeby polskiego wojska. To, co jest ważne, już nie tylko przezbrajamy czy wyposażamy Wojska Obrony Terytorialnej w nowy sprzęt, w nowe uzbrojenie, ale również wojska operacyjne. Te zamówienia, które są w tej chwili realizowane, są również związane ze zmianą wyposażenia wojsk operacyjnych.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Dziękuję. W takim razie poproszę w oczekiwaniu na odpowiedź pana posła Brauna.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowni panowie, poproszę o odpowiedzi na moje pytania na piśmie. Pierwsze pytanie. Czy w związku z pewnymi obiektywnymi niekorzystnymi procesami, jak starzenie się fizyczne, generacyjne uzbrojenia i zapasów, wychodzenie z systemu kolejnych roczników rezerw osobowych, bo jak wiadomo, nasz system nie zabezpiecza nas przed stałym ubytkiem wykwalifikowanych kadr bez szkolenia odpowiedniej liczby nowych rezerwistów w wymaganych specjalnościach wojskowych, a miernik, którym się państwo posługują, cytuję: „wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił", nie maleje? A jeśli nie maleje, czy do jego reanimacji używają państwo w rachunku rotacyjnej obecności wojsk sojuszniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej? To znaczy, jakim cudem nie maleje, skoro maleje? I pytanie. Czy do wykonania tej sztuczki w księgowości kreatywnej wykorzystują państwo obecność sojuszników na naszym terytorium?

Pytanie drugie odnosi się do wymiarowania funkcji 11. „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic" w dokumencie pt. „Planowanie w układzie zadaniowym na 2021 r.". Od kiedy liczba sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych dyslokowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej mierzona w sztukach jest miernikiem wykorzystywanym do wymiarowania funkcji 11. „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic"? Jakie były wartości tego miernika w poprzednich latach, zanim sojusznicy pojawili się na naszym terytorium? Jakie są w tej mierze ambicje osobiste pana ministra i całego resortu? To znaczy, do jakiego poziomu chcielibyśmy dojść? Czy jest jakaś prognoza, jeśli idzie o ten miernik?

Pytanie trzecie, już bardziej szczegółowe. Jak wygląda harmonogram finansowania i wdrażania zakupionych 2 baterii systemu przeciwlotniczego „Patriot"? To jest program „Wisła". Jaka jest wartość całego kontraktu? Ile z tego Rzeczpospolita Polska już zapłaciła? Ile planuje zapłacić w roku budżetowym, o którym rozmawiamy, tj. w 2021 r.? I jaka jest prognoza? To znaczy, kiedy w ogóle finalnie spłacimy ten kontrakt? Czy na 2021 r. jest planowane przekazanie jednej, a może dwóch baterii „Patriot" do sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej? Kiedy to w ogóle jest planowane?

Pytanie czwarte. Jak wygląda harmonogram finansowania i wdrażania zakontraktowanych dla sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, dla polskiego lotnictwa wojskowego, samolotów wielozadaniowych F-35? To program „Harpia". Jaka jest wartość całego kontraktu? Ile z tego Rzeczpospolita Polska już uiściła? Ile zamierza uiścić w 2021 r.? Do kiedy wywiążemy się finansowo z całego kontraktu? I podpunkt do tego pytania. Czy w 2021 r. planuje się rozpocząć inwestycje w infrastrukturę dla polskich samolotów F-35 w Polsce oraz inwestycje w planowaną dla sił zbrojnych bazę szkoleniową w USA? Na jakim etapie są te działania.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Przepraszam, że przerwę. Mam tylko jedno pytanie. Czy pan poseł oczekuje na te pytania odpowiedzi na piśmie? Jeżeli oczekuje pan także odpowiedzi na sali, to może jednak lepiej byłoby zadawać po kilka pytań.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Będzie dla mnie znacznie cenniejsze to, co przeczytam w pisemnej odpowiedzi.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Jasne.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Czy rozpoczęto już szkolenie personelu na potrzeby samolotów F-35? Ile, to ewentualne szkolenie, kosztowało w 2020 r.? Ile planuje się wydać w 2021 r. na szkolenie żołnierzy i być może innych pracowników do programu samolotów F-35?

Pytanie piąte. Jak wygląda harmonogram finansowania i wdrażania zmodernizowanych czołgów Leopard 2PL? Wiele razy mówiliśmy o tym na posiedzeniach – niestety, zbyt rzadkich – tej Komisji. Jak wygląda wartość, jak przedstawia się wartość całego kontraktu? Ile z tego już Rzeczpospolita Polska uiściła? Ile uiści w 2021 r.? Do kiedy spłacimy modernizację czołgów Leopard 2PL? I bardzo konkretne pytanie. Ile zmodernizowanych czołgów Leopard 2PL przekazano siłom zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej w ramach tego kontraktu? Ile planuje się przekazać do końca 2020 r.? A ile do końca 2021 r.? Bo to taki remanent. Zaległość. Prawda? Możemy już powiedzieć, że – niestety – wieloletnia.

Pytanie szóste, które należałoby do nowego działu, dotyczącego obecności sił zbrojnych Stanów Zjednoczonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Pytanie szóste brzmi: czy ministerstwo jest przygotowane do rozliczania wsparcia udzielonego przez stronę polską stronie amerykańskiej? Pytanie siódme, uszczegółowia tę kwestię. Czy w Ministerstwie Obrony Narodowej wyznaczono lub planuje się wyznaczyć komórkę odpowiedzialną za zbiorcze rozliczanie z tytułu udzielonego wsparcia? Jak wiemy z raportu Najwyższej Izby Kontroli, jeszcze kilka lat temu w ogóle nie było takiej komórki, takiego działu księgowości w Ministerstwie Obrony Narodowej, który byłby w stanie np. sensownie rozliczyć koszty obecności naszych sojuszników na polskich poligonach. To raport NIK. Nie jakaś kuchenna plotka, tylko raport NIK.

Pytanie ósme. Czy w Ministerstwie Obrony Narodowej określono zasady rozliczania wpływów, w tym wystawiania dowodów księgowych i egzekwowania należności z tytułu umowy między Rzecząpospolitą Polską a USA? Pytanie dziewiąte. Czy w Ministerstwie Obrony Narodowej określono sposób ewidencjonowania kosztów tej umowy – odpłatnych i nieodpłatnych – a w szczególności zasady grupowania operacji gospodarczych? Czy MON ma już narzędzia księgowe i intelektualne, żeby z tym problemem się uporać? Czy systemy wspomagające księgowość zostały przygotowane do ich ewidencjonowania pod kątem analitycznym i rachunkowym?

Pytanie dziesiąte, a właściwie wniosek, panie przewodniczący. To będzie pytanie do pana ministra, które jednocześnie chciałbym przedstawić jako wniosek panu przewodniczącemu. Proszę to rozumieć jako mój wniosek, który został złożony. Mam nadzieję, że pan podda go pod głosowanie.

Proponuję zobowiązać ministra obrony narodowej do przedstawienia sejmowej Komisji Obrony Narodowej do zatwierdzenia wzoru sprawozdania z rozliczenia całościowych kosztów omawianej, wyżej wspomnianej umowy w każdym roku budżetowym. Byłoby

bardzo dobrze, żeby Komisja Obrony Narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem naszej podkomisji, mogła zobaczyć, na jakiej podstawie, w jakim formularzu będzie prowadzone takie rozliczenie, zanim za rok zaczniemy pytać, jakie pieniądze zostały wydatkowane w tym dziale. Oczywiście, panie przewodniczący, trzeba byłoby zrobić to dość pilnie, zanim się zacznie następny rok. Proponowany okres do objęcia takim sprawozdaniem, to okres od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku rozliczeń czy – nazwijmy to – konsekwencji finansowych tej umowy dla Polski.

Proponowałbym, żeby ministerstwo było zobowiązane do przedstawienia sejmowej Komisji Obrony Narodowej zatwierdzonego wewnętrznie sprawozdania do 30 kwietnia następnego roku. Mam szczegółowe propozycje do tego wzoru. Zostało mi już tylko jedno pytanie do zadania, więc pozwolę sobie też te szczegółowe propozycje przedstawić. Całościowe rozliczenie kosztów związanych z omawianą umową, poniesionych przez stronę polską w okresie sprawozdawczym w rozbiciu na płatników – byłoby dobrze, żebyśmy to mieli w rozbiciu na płatników – takich, jak Ministerstwo Obrony Narodowej, inne resorty, samorządy i inne podmioty czy jakieś inne koszty, ponieważ – jak wiadomo – ta umowa projektuje też możliwość angażowania podmiotów prywatnych, np. przez pozyskiwanie terenu lub nieruchomości.

Druga sugestia do takiego formularza.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Ale, panie pośle, z jedną uwagą. Czy możemy przejść do tematu posiedzenia podkomisji?

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

To jest temat posiedzenia podkomisji.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

W tej chwili przedstawia pan coś całkowicie nowego.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

To jest temat tego posiedzenia podkomisji, bo…

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Dzisiaj mamy temat związany z zatwierdzeniem budżetu.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Tak, to jest temat posiedzenia podkomisji.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Może panu przypomnę, bo…

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

…ta podkomisja zajmuje się pieniędzmi.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Może pan by mi nie przerywał, bo w tej chwili ja chcę coś powiedzieć. Tak? Przegapił pan pewien fragment, który odczytałem na początku. Może go powtórzę. Informuję, że posiedzenie podkomisji zostało zwołane przez panią marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. W związku z tym trybem procedowania nie ma możliwości rozszerzenia czy modyfikowania porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Tak więc, jeśli ma pan jeszcze jakieś pytania w sprawie budżetu, czyli w tej sprawie, którą dzisiaj mieliśmy omawiać, to bardzo proszę. Jeśli nie, to dalsze przedstawianie przez pana tego pomysłu jest niepotrzebne.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

To jest, wobec tego, moje pytanie panie przewodniczący. Czujny panie przewodniczący. To jest właśnie moje pytanie. Wobec tego bardzo proszę, żeby rozbić to w odpowiedzi na piśmie pana ministra. Proszę mi powiedzieć, jak przedstawiałoby się to w rozbiciu, na Ministerstwo Obrony Narodowej, inne resorty, samorządy i innych nosicieli kosztów, jeśli chodzi o te koszty, które ponieśliśmy w 2020 r. i te, które mamy ponieść w 2021 r.? Byłoby również bardzo dobrze, gdybym się dowiedział, jaka będzie dzienna stawka

żywieniowa obowiązująca żołnierza sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w porównaniu do dziennej stawki żywieniowej żołnierza sił zbrojnych USA, stacjonującego w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie finansowanym przez Rzeczpospolitą Polską.

Jak planujemy roczne zużycie paliwa w tonach – paliwo, olej napędowy, benzyna – od 1 stycznia do 31 grudnia przez siły zbrojne USA na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie finansowanym przez Rzeczpospolitą Polską? Wiem, że pan minister powiedział, powołując się na to, że proces ratyfikacji jeszcze nie dobiegł końca, że nie ma pan ścisłych odpowiedzi na takie pytania. Ale czas byłby na to najwyższy, bo właśnie już tylko długopis pana prezydenta dzieli nas od tej chwili, kiedy umowa będzie ratyfikowana. A poza tym, to chyba właśnie najlepszy dowód, że lepiej było wcześniej liczyć takie rzeczy, a dopiero potem podpisywać umowy.

I takie pytanie. Czy Ministerstwo Obrony Narodowej nie byłoby samo z siebie zainteresowane tym, żeby kontrole wydatków związanych z realizacją umowy między Polską i USA ze strony Najwyższej Izby Kontroli stały się elementem corocznej sprawozdawczości, corocznej procedury administracyjnej, księgowej? Czy nie byłoby dobrze, żeby poza tymi komórkami, o które pytałem, które specyficznie mogą i powinny być przeznaczone do rozliczania kosztów tej umowy, dla jasności tej całej sytuacji, NIK z zasady kontrolowała wykonanie tej umowy w rytmie corocznym? Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Również panu dziękuję. Rozumiem, że na te pytania, jak powiedziano, odpowiedź zostanie panu posłowi dostarczona na piśmie. Mam pytanie do sekretariatu. Czy mamy jakieś zgłoszenia z linii? Rozumiem, że żadni posłowie nie zgłosili się do zadania pytań.

Szanowni państwo, w takim razie jeszcze tylko pytanie, czy już coś wiadomo z tymi hełmami?

**Zastępca szefa IU płk Waldemar Bogusławski:**

Tak jest, panie przewodniczący. Dostawa wojskowych hełmów kompozytowych, to 60 432 sztuki. Na taką liczbę była umowa. Natomiast dostawa karabinka 5,56 mm MSBS, to 18 305 sztuk.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Dobrze. Jakie lata obejmuje ta liczba hełmów?

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Ta umowa była podpisana w tym roku, w 2020 r. Czy mógłby pan przedstawić harmonogram dostaw, jeżeli mamy?

**Zastępca szefa IU płk Waldemar Bogusławski:**

W tej chwili nie.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Przedstawimy panu informację pisemną.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Gdyby można by było prosić o informację pisemną na ten temat. Proszę bardzo, pan poseł Braun.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Jeśli można, panie przewodniczący, ze wszystkich pytań, które – mam nadzieję – pan minister dobrze sobie zapisał, po namyśle chciałbym jednak prosić o odpowiedź na to jedno pytanie dotyczące zdolności ministerstwa do liczenia tych kwot, jeszcze bliżej niesprecyzowanych. To znaczy, konkretnie, czy już powołali państwo taką komórkę? Czy planują państwo powołać ją do istnienia? Jak to by się nazywało? Proszę coś opowiedzieć, panie ministrze. Jak pan będzie rozliczał koszty realizacji umowy między Polską a USA?

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Proszę bardzo.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

W tej chwili nie możemy jeszcze mówić o rozliczaniu kosztów realizacji tej umowy, bo ta umowa jeszcze nie obowiązuje. Przypomnę, że jesteśmy w procesie ratyfikacji. Umowa jest jasno określona i sprecyzowana. W tej umowie większość postulatów, o których pan poseł wspominał, zostanie zawarta w formie odrębnych porozumień i odrębnych ustaleń. Dzisiaj jest jeszcze za wcześnie, żeby o tym mówić. Przypomnę, że nad całością kwestii dotyczących obecności sojuszniczej, ale nie tylko, czuwa Departament Budżetowy ministra obrony narodowej. Ponadto jest wiele podmiotów, które są odpowiedzialne za realizację poszczególnych części budżetu. W tym przypadku zapewne będzie to w odpowiedzialności i w jurysdykcji Inspektoratu Wsparcia, który będzie odpowiadał za realizację części budżetu związanej ze współpracą z wojskami amerykańskimi.

I jeszcze jedna kwestia dotycząca tego, że w kontaktach z naszymi sojusznikami pozostajemy bierni. Przypomnę, że chociażby nasze centra szkolenia poligonowego, są wykorzystywane do działań wspólnych, podejmowanych wspólnie z naszymi sojusznikami, ale również są użytkowane w formule komercyjnej, za co pobierane są odpowiednie środki finansowe. Te środki m.in. zasilają Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych. Nie jest tak, że tylko bezwiednie oddajemy się i oddajemy w całości swoje możliwości działalności szkoleniowej. Jak wspomniałem, na pozostałe kwestie udzielimy odpowiedzi na piśmie.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Panie przewodniczący, czy można?

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Proszę bardzo.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Chciałbym, żeby to było jasne. Rozumiem, że do dnia dzisiejszego nie wyciągnięto żadnych wniosków z tego raportu NIK, który stwierdzał, że nie są państwo w stanie rozliczać profesjonalnie kosztów obecności sił goszczących na polskich poligonach. To raport NIK sprzed paru lat, który wytknął państwu brak profesjonalnego podejścia do tej kwestii, co skutkowało rozdymaniem niektórych kosztów w niektórych sytuacjach albo niedoszacowaniem kosztów niektórych operacji. Rozumiem, że wnioski nie zostały wyciągnięte. Chociaż umowa z Amerykanami jest już podpisana i ratyfikowana przez Sejm i Senat, nie jesteśmy przygotowani na takie specyficzne, odrębne rozliczanie kosztów realizacji tej umowy. Zaczniemy się nad tym zastanawiać dopiero, jak pan prezydent podpisze. Czy tak?

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Nie bardzo rozumiem tok pana myślenia. Formalnie rozmowy można rozpocząć w momencie, kiedy zakończy się procedura ratyfikacji. To jest logiczne. I nic poza tymi kwestiami. Inne sprawy, których pan by dociekał, czy o których mógłbym powiedzieć, można byłoby traktować tylko i wyłącznie w formie spekulacji. Jeszcze raz powtórzę, że jesteśmy w procedurze ratyfikacyjnej. To jest pierwsza rzecz.

Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące Najwyższej Izby Kontroli i jej raportu, przyznam szczerze, że nie znam tego raportu. Tylko proszę mieć świadomość, że…

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Szkoda.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Wie pan, nikt nie jest idealny. I nad tym pewnie ubolewam. Tylko proszę mieć świadomość, że zupełnie czymś innym była obecność wojsk amerykańskich, kiedy było 150 czy 170 żołnierzy w latach 2012, 2013 czy 2014. A zupełnie inna jest sytuacja, kiedy dzisiaj mamy 5 tys. żołnierzy amerykańskich.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

No, właśnie.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Każda obecność, wszystkie wydatki są ewidencjonowane.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

To, skoro był kłopot z rozliczeniem…

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Ale ja nie mam zamiaru tłumaczyć się za poprzedników.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Panie pośle, może byśmy sobie nie przerywali.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Proszę zapytać pana ministra Siemoniaka. I proszę zapytać pana ministra Mroczka. Pewnie panu udzielą szczegółowych odpowiedzi. Jeszcze raz panu powtarzam, że zupełnie czym innym było, kiedy na terenie Polski było 150 czy 180 żołnierzy amerykańskich, a zupełnie czym innym jest sytuacja, kiedy dzisiaj mamy 5 tys. żołnierzy amerykańskich. To musi być rozliczone, bo to jest znaczna część czy pokaźna kwota w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej. Co do tego nie ma najmniejszych wątpliwości. Przypomnę również panu, jeżeli jest pan taki dociekliwy, że w raportach Najwyższej Izby Kontroli, która każdego roku sprawdza i kontroluje wykonanie budżetu resortu obrony narodowej za rok poprzedni i pewnie taka kontrola będzie prowadzona w pierwszym kwartale w 2021 r. za 2020 r., nie ma wątpliwości co do środków finansowych wydatkowanych na nasze zobowiązania sojusznicze, a przynajmniej ja takich wątpliwości w ostatnich raportach, od kiedy miałem możliwość zasiadania w kierownictwie Ministerstwa Obrony Narodowej, nie dostrzegłem. I takich wątpliwości sobie nie przypominam.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Bardzo dziękuję.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

I ostatnie pytanie, panie przewodniczący.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Tylko jeszcze pytanie. Czy ktoś zgłosił się jeszcze do głosu? Nie. W takim razie proszę. Ostatnie pytanie i zamykam dyskusję.

**Poseł Grzegorz Braun (Konfederacja):**

Z jeszcze jedną sprawą nie chciałbym czekać aż do pisemnej odpowiedzi. Czy do tego miernika „wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił" włączają państwo rotacyjną obecność wojsk sojuszniczych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czy nie? Czy ten wskaźnik nie maleje pomimo tego, że różne rzeczy w naturalny sposób się starzeją i dekapitalizują i wychodzą z obiegu? Czy reanimują państwo ten wskaźnik obecnością sojuszniczą, czy nie?

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Szanowni państwo, szanowni panowie, musimy rozdzielić kilka kwestii. Po pierwsze, mamy dowództwa, które są ulokowane na terenie Polski i ich finansowanie czy współfinansowanie. Mam na myśli północny zachód, północny wschód, czyli Szczecin i Elbląg, czy np. Bydgoszcz – JFTC. To są rzeczy, które są współfinansowane z naszego budżetu. Odrębną kwestią jest również obecność wojsk sojuszniczych, nie tylko wojsk amerykańskich. Również wojsk innych państw, innych nacji. To wszystko jest rozpisane i przygotowane. Finansowanie jest również prezentowane. Za każdym razem jest to w części niejawnej o realizacji budżetu, w której te kwestie są szczegółowo opisane, więc odsyłam pana do tych kwestii. Takie dokumenty są prowadzone.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Bardzo dziękuję, szanowni państwo.

**Sekretarz stanu w MON Wojciech Skurkiewicz:**

Nie takie dokumenty, tylko taka sprawozdawczość.

**Przewodniczący poseł Leszek Dobrzyński (PiS):**

Może poprosiłbym o dostarczenie państwu projektu opinii.

W związku z tym, że część parlamentarzystów uczestniczy w posiedzeniu zdalnie, pozwolę sobie szybko odczytać cały projekt opinii. „Opinia nr 5" – oczywiście, to jest projekt – „Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2021 (druk nr 640) w zakresie działania Komisji, uchwalona na posiedzeniu w dniu 14 października 2020 r.

1. Komisja Obrony Narodowej na posiedzeniu w dniu 14 października 2020 r. rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej na 2021 rok w zakresie:

– części 29 – Obrona Narodowa, wraz załącznikami 1, 2, 6, 7, 8, 9,

– pozostałych części budżetowych w zakresie działu 752 – Obrona Narodowa,

– planu finansowego Agencji Mienia Wojskowego z załącznika nr 11,

– planu finansowego Zakładu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego z załącznika nr 12,

– planu finansowego Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych z załącznika nr 13.

2. Komisja stwierdza, że limit wydatków na finansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej na 2021 r. został określony zgodnie z formułą kształtowania tych wydatków, określoną w art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, tj. w wysokości 2,2 % Produktu Krajowego Brutto roku planistycznego (2 356 100 000 tys. zł), tj. na kwotę 51 833 722 tys. zł, z tego:

– 51 182 265 tys. zł – wydatki ujęte w części 29 budżetu państwa Obrona narodowa;

– 445 774 tys. zł – wydatki w dziale 752 – Obrona narodowa, ujęte w innych częściach budżetu państwa, z czego:

– 154 789 tys. zł – wydatki związane z realizacją Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych RP w latach 2017-2026, ujęte w rozdziale 75212 – Pozostałe wydatki obronne w innych niż obrona narodowa częściach budżetu państwa,

– 62 700 tys. zł – wydatki na zabezpieczenie realizacji zadań wynikających z Programu Mobilizacji Gospodarki na lata 2021-2035, ujęte w części 20 – Gospodarka, (54 400 tys. zł) oraz w części Gospodarka morska, (8 300 tys. zł),

– 150 000 tys. zł – wydatki na realizację projektów badawczych i celowych w dziedzinie obronności, ujęte w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka,

– 15 340 tys. zł – wydatki na sfinansowanie przedsięwzięcia związanego z zapobieganiem negatywnym skutkom deficytu pilotów w Śmigłowcowej Służbie Ratownictwa Medycznego, a także modernizacji samolotowego zespołu transportowego w Lotniczym Pogotowiu Ratunkowym w Warszawie, ujęte w części 46 – Zdrowie,

– 62 945 tys. zł – wydatki na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych prokuratury powszechnej właściwych w sprawach wojskowych, ujęte w części 88 budżetu państwa – Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury,

– 175 352 tys. zł – wydatki państwowego funduszu celowego – Funduszu Modernizacji Sił Zbrojnych,

– 29 856 tys. zł – wydatki Agencji Mienia Wojskowego przeznaczone na realizację inwestycji internatowych i mieszkaniowych.

Na wydatki majątkowe o charakterze obronnym we wszystkich częściach budżetu państwa planuje się przeznaczyć kwotę w łącznej wysokości 15 780 910 tys. zł, z czego 15 636 404 tys. zł w części 29 – Obrona narodowa, 144 506 tys. zł – w pozostałych częściach budżetu państwa. Ich udział w wydatkach obronnych wyniesie 30,45 %, gwarantując realizację postanowień art. 7 ust. 3 ww. ustawy, tj. udział na poziomie nie niższym niż 20 % wydatków obronnych.

Wydatki związane z realizacją zadań w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie obronności państwa zaplanowane zostały w łącznej kwocie 1 295 855 tys. zł, z tego 1 145 855 tys. zł w części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa oraz 150 000 tys. zł w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, gwarantując realizację postanowień art. 7 ust. 3b ustawy z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, tj. udział tych wydatków na poziomie nie niższym niż 2,5 % wydatków obronnych.

Komisja pozytywnie ocenia strukturę budżetu MON. Zaplanowane w projekcie budżetu MON wydatki pozwalają na realizację zasadniczych celów tj.:

– wzmocnienie zdolności operacyjnych jednostek operacyjnych dyslokowanych na wschodzie kraju,

– modernizację techniczną,

– wzrost liczebności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,

– tworzenie warunków dla zapewnienia obecności wojsk sojuszniczych w Polsce,

– formowanie struktur oraz budowę zdolności operacyjnych jednostek Wojsk Obrony Terytorialnej,

– formowanie struktur i budowę zdolności operacyjnych Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni,

– realizację procesu szkolenia sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w tym w szczególności w ramach krajowych i międzynarodowych ćwiczeń i treningów,

– zapewnienie możliwości realizacji zadań obronnych przez organy władzy i administracji publicznej, przedsiębiorców oraz organizacje społeczne.

W konkluzji Komisja pozytywnie rozpatrzyła projekt ustawy budżetowej w części dotyczącej Ministerstwa Obrony Narodowej i innych resortów realizujących wydatki obronne. Do prezentowania powyższej opinii przed Komisją Finansów Publicznych, Komisja upoważnia posła Leszka Dobrzyńskiego”.

Szanowni państwo, kto jest za przyjęciem tego projektu opinii? Proszę o przyciśnięcie przycisków. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Szanowni państwo, za głosowało 6 osób, wstrzymały się 2 osoby.

Stwierdzam, że podkomisja przyjęła projekt opinii Komisji Obrony Narodowej dla Komisji Finansów Publicznych, a jednocześnie zaproponowała moją osobę do prezentowania opinii Komisji przed Komisją Finansów Publicznych. Przyjęliśmy projekt opinii. Dokładnie tak.

Szanowni państwo, w takim razie pozwolę sobie zamknąć posiedzenie. Serdecznie dziękuję naszym gościom. Serdecznie dziękuję wszystkim parlamentarzystom obecnym na sali, a także online. Dziękuję.